

DAHABİR

Prof. Dr. Aytaç AÇIKALIN

Kaliteli kurumlar/örgütler güncel yaşarlar. Kurumların güncelleşmesi, bir yönü ile dışa dönüklük ya da çevresine duyarlılık olarak tanımlanabilir. Örgütler çoğu kez, ürünleri/çıktıları ile de çevrelerini güncelleştirirler. Güçlü kuruluşlar genellikle çevrelerinin güncelliğini kesintisiz gündemlerinde tutarlar. Okullar, bu özellik açısından toplumda diğer kurumlardan daha baskın rol oynaması beklenen göreceli olarak gözde kurumlardır. Okulların her devinimi toplumsal, ekonomik ve politik hareketliliği artırır. Örneğin eylül ayı, okulların açılma mevsimi olarak tekstilden turizme kadar ekonominin her boyutuna, kamu görevlerinin yayılma yelpazesine damgasını vurur. Çevre sistemler okula göre konuşlanmaya yönelirler. Eğitim ve okul yöneticileri çoğu kez toplumsal yapı, ekonomik işleyiş ve politikada yarattıkları olanaklar açısından bu etkileme güçlerinin boyutları konusunda farkında olmayışlarının çelişkilerini yaşarlar.

Örgütün diğer sistemleri güncelleştirme sürecinde, üst yöneticilerin vizyon sahibi olmaları kadar, vizyonlarını kendi kurum çalışanlarından başlayarak müşterilerine ve diğer sistemlere yaymak konusundaki yeterlikleri önemli rol oynar. Bu özellikler açısından Milli Eğitim Bakanlığı işlevsel olmayan yapısı, yeterlikleri güncellenmemiş çalışanları, sunduğu hizmet açısından müşterileri tarafından sürekli eleştirilen, üstlendiği görevin ağırlığı altında ezilmişlik duygusunu üstünden atamayan görünümü ile bir vizyon geliştirip çevresini güncelleştirmek özelliğinin epeyce uzağında yer tutmaya çalışmaktadır.

Yönetme erkinin değişimlerinde iktidara aday olanlar, halktan güç aldıktan sonra sistemi işletmeye talip olanlar, programlarında kendilerini kontrol eden kurumlara ve gruplara derinlemesine anlamlı ve heyecan içeren değişimler sunmak yerine, kısır yönetim projelerini, sistemin bir dilimine ilişkin sözde problemlerin basit çözümlerini sunmaktadırlar. Yaklaşık on ayda iki bakan değiştiren Milli Eğitim Bakanlığının, YÖK Yasa Değişikliği, On

aytaç açıklalın

bin öğrencinin özel okullarda devlet tarafından okutulması, ders kitaplarının ücretsiz verilmesi, bir kısım yasa ve yönetmelik maddelerinin değiştirilmesi gibi sistemin "ikincil (tali)" konularına takılıp kalmış olması bir raslantı değildir. Çünkü Milli Eğitim Bakanlığı kendini varolan görevi ile sınırlamış değişim, atılım, güncelleşme yeteneklerini kurutmuş, mevzuata dayalı bir kuruluştur.

Maddi olanakları sınırlı, zihinsel yeterlikleri üst düzeyde (sınavla alınmalarının gerekçesi bu olabilir) öğrenci, devlet tarafından özel okullarda okutulursa Türkiye'nin insan kaynağında değişen ne olur? Sadece on bin öğrenci daha, bedava verilen o ders kitaplarını izleyerek, on bir milyon dokuz yüz doksan bin öğrencinin ulaştığı bilgi, duygu ve düşünce düzeyine ulaşacaktır. Özel ve devlet okullarında okuyanların ulaştıkları düzeyin farkı nedir ki?

Türkiye Eğitim sistemi, kendi iç gücünü tüketmiş, sisteme girenlerin enerjisini emerek ayakta kalmaya çalışmaktadır. Bu eğitim sistemi geleceğimize cevap verememektedir. *Bu sistem değişmelidir!* Milli Eğitim Bakanlığı, okul derslik ihtiyacının karşılanması için hayırseverleri okul yapmaya çağırılmaktadır. Bu hayırseverlerden eğitim sisteminden geçmiş olanların, şimdilerde bu okullarda ne okutulduğundan, nasıl okutulduğundan, kimlerin okuttuğundan bilgileri var mıdır? Sorun bina, bütçe, yargı, üniversitede değil. Sorun üst yönetimin eğitimi geleneksel ve yüzeysel algılayışındandır. Sonuçta eğitim sistemi kendi ürünü olan insan kaynaklarından bile güç ve destek alamamaktadır. Örneği aşağıda.

Özel okullarda ücretsiz okutulacak öğrencilere ilişkin olarak verdikleri yürütmeyi durdurma kararı hakkında görüşünü açıklayan Milli Eğitim Bakanına Danıştay Başkanlığı'ndan yapılan yazılı açıklama ile şöyle cevap veriliyor:

"Yargı kararlarını uygulamakla görevli Sayın Bakanın, henüz kendisine ulaşmayan, gerekçesini bilmediği, sadece sonucunu öğrendiği karar nedeniyle Danıştay'a yönelik asılsız, dayanaktan yoksun suçlamalarda bulunabilmesi, hukuk düzenimiz ve kamu yönetimimiz açısından son derece üzüntü vericidir.

Hukuk devletinde kamusal yetkiler; hizmet gerekleri ve kamu yararıyla

sınırlıdır. Kamusal yetkileri kullananlar, yetkilerinin muğlak değil, sınırlı olduğunu, yargısal denetime tabi bulduklarını ilerine sindirdikleri ölçüde hukukun üstünlüğü sağlanabilir. Kamusal yetkilerin mutlak, her türlü denetimden bağışık görölmesi, çağdaş hukuk anlayışıyla bağdaşmayan böyle bir tavrın sergilenmesi halinde ise hukukun üstünlüğünü sağlamak mümkün olmayacaktır.

Sayın Bakanın, kabul edilemez nitelikteki özensiz üslup ve tavrının, Danıştay'ın idarenin yargısal denetimi yapma işlevini hiçbir şekilde etkilemeyeceği herkesçe bilinmelidir. Danıştay, geçmişte olduğu gibi gelecekte de hukukun üstünlüğünü sağlama amacı doğrultusunda üstlendiği işlevini yerine getirecektir." Tr.net.tr. 05.09.2003 haberleri

Bir kurum güncelliğini ve güncelleştirme gücünü, yeteneğini yitirmiş ise, başka kurumlar tarafından böyle dayatma yoluyla güncelleştirilir. Altı yüz bin mensubu ile milli eğitim teşkilatı, kendini güçlendirip güncelleştirecek liderini bekliyor.